

[Weikop.]

undtagen det er tvingende nødvendigt, men jeg forstår nok, at det må føles lidt tomt for de 24 medlemmer, der sidder i priskontrolrådet, at der ikke er så meget at bestille, så de må sidde med hænderne i skødet. Vi mener ikke, vi behøver at stille ændringsforslag til den midlertidige lov, der kun skal gælde i nogle måneder, men det vil iøvrigt afhænge af forhandlingernes forløb.

Vi er, som man vil kunne forstå, modstandere af, at der kan fastsættes maksimalpriser og maksimalavancer. Bestemmelsen herom er vel et levn fra krigstiden og efterkrigstiden, og dette har den højtærede minister også understreget med sine bemærkninger. Det har været omtalt så tit, at vi mener, at bestemmelser om kvalitetsmærkning og andet i samme retning, som i øjeblikket er indføjet i prisloven, kommet ind på forskellige tidspunkter af forskellige årsager, slet ikke hører hjemme dér. Man kan drøfte, om vi skal have den slags lovbestemmelser, men det forekommer mig, at det måtte være i en særlig lov, og jeg synes, det må gøres til genstand for en meget nøje og dybtgående drøftelse, om noget sådant er påkrævet. Der er for mig ingen tvivl om, at dette spørgsmål, som har været meget fremme i debatten, spiller en langt mindre rolle under varerigelighed, end man faktisk tror. Herhjemme er det jo ikke sådan, at barberbladene ikke kan skære, symaskinerne ikke sy og urene ikke gå, eller at radioen går i stykker efter kort tids forløb, cyklerne ikke kan køre, og gyngehestene taber halen, således som „Social-Demokraten“ skildrede forholdene i et andet land i søndags.

Produktionslivets effektivitet er afgørende, sagde den højtærede minister. Ja, heri kan jeg være helt enig, men jeg tror ikke, at det virker fremmende på produktiviteten, dersom bestemmelsen i den nuværende lovs § 8 om, at der ved bedømmelsen af nettoavancen på den enkelte vare — for det er det, der er tale om — kan tages hensyn til virksomhedens hele økonomiske stilling, bliver opretholdt. Jeg skal imidlertid ikke stille forslag i så henseende, før vi ser, hvorledes forhandlingerne forløber. Jeg kunne også i denne forbindelse nævne priskontrolrådets ekstraordinære beføjelser og meget andet, men det skal jeg

som sagt afstå fra at komme nærmere ind på.

Derimod er jeg nødt til at beskæftige mig med noget, den højtærede minister sagde. Den højtærede minister var inde på, at faldet i engrospriserne ikke var slået igennem i detailpristallet, og derefter bandt, synes jeg, den højtærede minister nogle smukke sløjfer eller cirklede rundt om årsagerne dertil — det var det, det ærede medlem hr. Anker Lau var inde på. Beregningsmåden for detailpristallet var ikke den samme som for engrospristallet, de to pristal var ikke parallelt løbende, sagde den højtærede minister, som sluttede med at sige, at detailpristallet indeholder en række poster, der ikke indgår i engrospristallet. Heri er jeg naturligvis enig, men hvad var det, den højtærede minister ville med alt dette?

Jeg spørger mig selv: Havde det en bestemt hensigt, eller var det bare for at gentage programtalens ord om, at engrospristallets nedgang og prisfaldet udefra ikke i alle tilfælde var kommet forbrugerne tilgode? Det forekommer mig, at det havde en bestemt hensigt, nemlig at sigte detailhandelen for at tage unødvendigt høje priser og dermed understrege ministerens egen varme interesse for forbrugerne. „Forbrugerne“ er et ord, som vi hele tiden tager i vor mund. Jeg synes, jeg må sige til den højtærede minister, at det var næsten, som om der skulle en mistænkeliggørelse til. Den højtærede minister ved, at detailhandelen stort set kun har indflydelse på 5 af de 11 grupper, detailpristallet omfatter. Bolig, skatter, kontingenter, spiritus og tobak, transport og delvis posten „øvrige udgifter“ har detailhandelen praktisk ingen pris-mæssig indflydelse på.

Har den højtærede minister endvidere undersøgt, hvordan detailprisbevægelsen har været i andre lande? Kan den højtærede minister med rette sige, at detailpriserne i andre lande er faldet stærkere end her i Danmark? Det tror jeg ikke den højtærede minister vil påstå. I Norge, hvor der er skarp priskontrol, var gennemsnitspristallet i 1952 133 og i månederne januar—juli 1953 135, altså en stigning. I Sverige var tallet for 1952 efter „Statistiske Efterretninger“ 129, i marts—juli 1953 130. I Vesttyskland var tallet på samme måde 102 og 109. I Finland viste tallet også en lille op-